

Ангеліна Ключка,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти,
спеціальність 061 Журналістика,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
Науковий керівник –
кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент,
доцент кафедри журналістики
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка
Оксана Кушнір

ПРОБЛЕМНИЙ ДИСКУРС ГАЗЕТИ «ВІЛЬНЕ ЖИТТЯ ПЛЮС» ПОЧАТКУ 2025 РОКУ

Всеукраїнська незалежна громадсько-політична газета «Вільне життя плюс» має багаторічну історію та є одним із найавторитетніших медіа Тернопільщини. Вона і сьогодні слугує важливим джерелом актуальної інформації для мешканців регіону, поєднуючи збереження журналістських традицій із сучасними підходами до подачі матеріалу. Видання висвітлює широкий спектр тем у фокусі місцевих і загальноукраїнських новин, питань економіки, політики, культури, освіти, медицини, технологій та спорту. Окрему увагу газета приділяє жіночим історіям, корисним порадам для господарства та кулінарним рубрикам.

Із початком повномасштабної російсько-української війни газета «Вільне життя плюс» проєктувала свою діяльність в умовах нових викликів. Вона сфокусувала контентні пріоритети у такому розрізі:

– *повідомлення про події з фронту* – репортажі з місць бойових дій, відтворення історій захисників і медичних працівників через інтерв'ю та особисті свідчення. У такий спосіб моделюється людське обличчя війни – через конкретні долі, емоції, мужність і незламність українського народу (Адамович Р. «Хроніки війни», 12.03.2025; Галич У. «Хроніки війни», 02.04.2025);

– *висвітлення життя внутрішньо переміщених осіб, біженців та родин загиблих воїнів* – увага на викликах, з якими вони стикаються в нових громадах (Кушнерик О. «Адепти «руського міра» поміж переселенців «Бей бандеровця», «берегіте путіна», 26.03.2025, «Відновлення» у 2025 році: пріоритет нададуть переселенцям», 05.02.2025);

– *медіатизація волонтерського руху – історії активістів, які підтримують ЗСУ: плетуть маскувальні сітки, організовують збори на дрони, готують їжу для військових, забезпечують гуманітарну підтримку в тилу тощо* (Панасюк Ю. «Триває благодійна акція «Підтримай ЗСУ – посади іменне дерево», 02.04.2025; Видайко О. «Збирали допомогу для воїнів 105-ї бригади: у Тернопільському садочку № 18 організували "Тиждень доброти"», 16.04.2025);

– *підтримка патріотичного духу та відстоювання національних інтересів – матеріали про військовослужбовців, які боронять Україну, їхній життєпис у контексті мирних та воєнних викликів; інформування про хід мобілізації, підготовку військових, ситуацію на лінії фронту та будні служби в армії; домінування повідомлень про вшанування полеглих захисників* (Галич У. «Насамперед я хотів об'єднати громаду», 12.03.2025; Семеняк В. «Гуртував людей і творив кращу реальність» 28.03.2025);

– *реабілітація поранених, психологічна допомога ветеранам і процес їх повернення до мирного життя після служби* (Сакало І. «Тернопіль забезпечує спорядженням і реабілітацією військових, 07.03.2025; «Тернопіль надає одноразову грошову допомогу захисникам на реабілітацію та закупівлю спорядження», 11.04.2025);

– *національна безпека, захист суверенітету та збереження територіальної цілісності України – повідомлення про діяльність ЗСУ, волонтерські спільноти і громадські ініціативи, які спрямовують свої зусилля на підтримку армії та допомогу постраждалим від війни* («Децентралізація під загрозою: як нардепи у Києві готують удар по місцевих громадах», 19.03.2025; Йосифів Н. «Невже села мають зникнути з карти України?», 02.04.2025);

– *протидія ворожій пропаганді та фейковим новинам – систематично публіковані матеріали, присвячені викриттю дезінформації та маніпуляцій, що поширюються противником, роз'яснюючи принципи їх створення й методи виявлення. Такий підхід сприяє підвищенню інформаційної безпеки населення та формуванню критичного мислення. Крім того, газета подає аналітичні огляди інформаційної стратегії Росії, розкриває особливості гібридної війни та наголошує на важливості розвитку медіаграмотності серед українських громадян.* (Ключка А. «Легкі» гроші як приманка», 12.03.2025, Марчук О. «Готували подвійний теракт у Тернополі» 02.04.2025);

– *підвищення морального духу жителів краю – розповіді про героїчні вчинки українських військових, приклади ефективної волонтерської допомоги, а також досягнення мешканців регіону в культурному та*

спортивному житті. Такі публікації відіграють важливу роль у зміцненні оптимізму в суспільстві та підтримці віри громади в перемогу України (Ісламова Л. «Допомагають, не дають зневіритися», 07.03.2025; Майданюк М. «Чергове «золото» Аліни Дадерко», 26.03.2025);

– *мобілізаційна кампанія* – заклики до формування активної громадянської позиції, залучення до волонтерства та підтримки військових; висвітлення гуманітарних ініціатив, зборів коштів на потреби ЗСУ та допомогу внутрішньо переміщеним особам; репортажі про волонтерів Тернопільщини, які організовують допомогу фронту; поширення відомостей про благодійні акції (Сіра Г. «Комунальники просять стовідсоткового бронювання», 07.03.2025, Борсук Я. «А ви кажете «Тецекашники сякі...» 06.03.2025);

– *взаємодія з місцевими органами влади, громадськими та благодійними організаціями* – інформування про ініціативи, спрямовані на покращення соціально-економічної ситуації в регіоні та допомогу тим, хто її потребує («Тижневий звіт міського голови Тернополя: від безпеки міста до підтримки фронту (28.02–07.03.2025)», 12.03.2025, «Офіційний тиждень звітів голови Тернополя сім проєктів для ветеранського бізнесу та Алеї Надії» 09.04.2025);

– *розвиток місцевого бізнесу, який продовжує працювати в умовах війни* – розповіді про підприємців, які адаптували свою діяльність до воєнних реалій (перейшли на виробництво продукції для армії, підтримують національну економіку, сплачують податки та забезпечують населення робочими місцями). Такі публікації не лише інформують, а й надихають громаду підтримувати локального виробника, що є важливим чинником економічної стабільності та витривалості регіону (Сіра Г. «Підприємства стають на ноги», 07.03.2025; Галич У. «Виконують важливу роботу», 26.03.2025);

– *збереження історичної пам'яті та культурної спадщини* – публікації про історію Тернопільщини, національно-визвольну боротьбу українського народу, видатних особистостей та культурні здобутки регіону. Значну увагу приділено розвитку та збереженню регіональної культури: мови, фольклору, традицій і свят (Стасюк О. «Сучасні музеї мають переосмислюватися та оновлюватися», 09.04.2025; Семеняк В. «Музей із Донеччини прихистили у Тернополі», 09.04.2025). В умовах війни такі матеріали є невід'ємною частиною інформаційної боротьби та духовного опору агресору, підтримують національну ідентичність, сприяють вихованню патріотизму. Відтак, видання виконує роль своєрідного літописця, що фіксує не лише історичні події минулого, а й сучасні реалії краю, сприяючи єдності поколінь;

– *вшанування пам'яті полеглих захисників* – повідомлення про встановлення меморіальних дошок, проведення виставок у музеях, шкільні заходи, приурочені до важливих історичних дат (Садовська Г. «Він жив для України і Україною», 05.03.2025; Панасюк Ю. «Біля драмтеатру Тернополя встановили Алею «Надії» для зниклих захисників» 14.03.2025).

Важливо наголосити, що публікації газети «Вільне життя плюс» мають аналітичний характер – редакція не обмежується подачею фактів, а прагне розкрити їх глибший зміст у геополітичному, соціальному та гуманітарному контекстах. Завдяки цьому читач отримує всебічне розуміння війни, яка постає не як абстрактне явище, а як реальність, тісно пов'язана з життям регіону. При цьому видання уникає сенсаційності й нагнітання тривоги, демонструючи приклад виваженої та відповідальної журналістики в умовах воєнного стану.

Всеукраїнська незалежна громадсько-політична газета «Вільне життя плюс» є одним із провідних медіа Тернопільщини. Вона не лише інформує читачів, надаючи достовірні та перевірені факти, а й допомагає розуміти складні суспільні процеси, розкриває контекст подій, формує громадську думку щодо важливих питань та сприяє об'єднанню громади навколо спільних ідей та цінностей. В умовах війни видання відіграє активну роль у суспільному житті, виступаючи як ефективний комунікатор між владними структурами та громадянами. Воно підтримує розвиток патріотичних настроїв, закликає мешканців регіону долучатися до волонтерської діяльності, підтримувати ЗСУ, допомагати внутрішньо переміщеним особам, протистояти фейкам і ворожій пропаганді. Окрім того, газета сприяє розвитку місцевих ініціатив і мобілізує суспільство до активних дій задля перемоги та майбутнього відновлення України.

Список використаної літератури

1. Багаторічна співпраця ОЦЗ з газетою «Вільне життя». *Тернопільський обласний центр зайнятості*. URL: <https://ter.dcz.gov.ua/anonspodiya/bagatorichna-spivpracya-ocz-z-gazetoyu-vilne-zhyttya>
2. Вільне життя плюс: всеукраїнська незалежна громадсько-політична газета. URL: <https://vilne.org.ua/>
3. Стаття «Лінгвалізація концепту БІЖЕНЕЦЬ у тернопільській пресі» URL: <https://scispace.com/pdf/lingualization-of-the-refugee-concept-in-the-ternopil-1qru3ve8.pdf>